

LUNDS UNIVERSITET

Statsvetenskapliga institutionen



LUNDS
UNIVERSITET

Massmedias fria tolkning av utsatta i konflikter

En diskursanalys av Svenska Dagbladet och Dagens Nyheter

Av: Emilia Lindholm & Vanja Strandbrink

STVA22, B-uppsats

Handledare: Daniel Møller Ølgaard

HT2022

Abstract

Som mediekonsument tar man på olika sätt del av nyheter dagligen. För många är det ett sätt att hålla sig uppdaterad om både vad som händer i omvärlden men även inom landets gränser. Nyheter väljs utifrån vissa kriterier och inte minst under kriget i Ukraina har vikten av närhet märkts när nyhetsrapportering har gjort. Men hur väljs nyheter som ligger utanför Sveriges närområde? Och vad är det som gör att vi rapporterar mer om vissa händelser än andra? För att undersöka just detta, kommer denna uppsats jämföra två olika utrikesnyheter, och hur tidningar rapporterar om händelsens påstådda offer. Händelserna som valts ut för denna studie är inbördeskriget i provinsens Tigray i Etiopien, och upproren mot regimen i Iran. Utifrån analysen som gjorts kan vi konstatera att det finns en generell avsaknad av representation från de individer som beskrivs som utsatta i fallens rapportering. Både genom brist på deras röster, men även att nyheterna är skrivna ur ett västerländskt perspektiv.

Nyckelord: svenska medier, utrikesnyheter, Iran, Tigray, Afrika, media framing, violence, western gaze

Titel: Hur porträtterar svensk medier utsatta i utrikesnyheter?

Författare: Vanja Strandbrink och Emilia Lindholm, författad i Statsvetenskap, vid statsvetenskapliga institutionen, Lunds universitet, höstterminen 2022.

Antal ord: 9820

Innehållsförteckning

1. Inledning	3
1.1 Bakgrund	3
1.2 Syfte och frågeställning	6
1.3 Tidigare forskning	6
1.3.1 Improper Distance: The Refugee Crisis Presented by Two Newsrooms	7
1.3.2 Studying western audiences vis-à-vis mediated distant suffering. A call to venture beyond media studies	7
1.3.3 Can the Subaltern Speak? : Reflection on the History of an Idea	8
1.3.4 Journalistic and Commercial News Values - News Organizations as Patronsof an Institution and Market Actors	8
1.3.5 Female Circumcision on the Politics of Knowledge: African Women in Imperialist Discourse	9
1.4 Definitioner och begrepp	9
1.5 Avgränsningar	10
2. Teorikapitel	11
2.1 Lilie Chouliaraki, “The spectatorship of suffering”	11
2.2 Roger Silverstone, Media and morality	11
3. Metodkapitel	12
3.1 Val av metod	12
3.2 Tillvägagångssättet för vår analys av vårt material	13
4. Analyskapitel	16
5. Slutsatser / diskussion / vidare forskning	26
5.1 Slutsats / Diskussion	26
5.2 Vidare forskning	28
6. Källförteckning	29
6.1 Litteratur	29
6.2 Digitala medier	
7. Bilagor	32

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Vårt moderna samhälle innebär en vardag av ständig uppkoppling där vi dagligen matas med mängder av information. Genom några få klick kan du ta reda på vad din granne tjänar eller senaste nytt om presidentvalet på andra sidan jordklotet. Bland denna kopiösa mängd data tvingas vi sälla ut det som vi anser vara intressant och relevant för oss, och på liknande sätt gör även förmedlarna av informationen, nämligen mediehusen. Svensk media och dess rapportering har en väsentlig roll i vilken information som vi i Sverige får om omvärlden. Vad medierna väljer att rapportera om, samt rapporteringens karaktär påverkar vad vi vet gällande händelser som pågående krig, konflikter och kriser. Genom massmediernas rapportering vi tar in information, och dess porträttering påverkar vad vi läser om, hur omvärlden framställs och vilka värderingar och idéer som belyses eller problematiseras. På så sätt är massmedierna delaktiga i att skapa den verklighet vi agerar i (Gripsrud, 2011, s. 19-20). Medierna står därmed inför ett stort ansvar gällande urvalet av nyheter att publicera, samt hur rapporteringen av dessa nyheter karaktäriseras. Utöver denna maktposition i urvalet av information, samt viktiga samhällsroll för att sprida denna information, är medierna även en del av en vinstdrivande bransch beroende av den marknad konsumenterna utgör. Trots massmediernas etablerade position som samhällsnyttiga ifrågasättande och utbildande, spelar de likaså på en kapitalistisk marknad där de konkurrerar om konsumenterna. Likt alla andra vinstdrivande företag och branscher (Allern, 2002, s. 138).

Vi är medvetna om att ovan nämnda faktorer som följaktligen påverkar urvalet av nyheter (och därmed den information som når läsarna) även påverkar i vilken utsträckning det rapporteras om olika händelser. Vad som dock inte är lika efterforskat är om samma faktorer likväl har inverkan på nyhetsrapporteringens karaktär. Genom att undersöka nyhetsrapporteringen av två internationella fall där faktorerna bakom urvalet lett till en ojämn mängd nyheter sinsemellan, ämnar denna uppsats att ta reda på om dessa förhållanden även syns i hur rapporteringen gestaltas kring fallen. Två större internationella nyheter i svensk media de senaste åren har varit inbördeskriget i Tigray, Etiopien och upproren i Iran.

Inbördeskriget i Tigray, Etiopien utspelade sig mellan den 4:e november 2020, fram tills att fredsförhandlingar mellan parterna nådde sitt slut den 22:a november 2022. Kriget har till största del utspelat sig inom Tigrayregionen i norra Etiopien, och benämns därmed som kriget i Tigray och inte i Etiopien. Det tvååriga kriget grundar sig i en 20 år gammal konflikt mellan grannländerna Etiopien och Eritrea som utspelade sig mellan 1998 och 2000, orsakat av en gränstvist. Inbördeskriget som utspelar sig i modern tid utvecklades från spänningar mellan Etiopiens federala regeringen och den militära, politiska gruppen Tigray People's Liberation Front (TPLF) (Holmquist, 2021, s. 1). Läget mellan parterna hade länge varit ansträngd och oroligt, men det var först den 4:e november 2020 som konflikten blev väpnad när TPLF attackerade regeringens militärbas i Tigray (Holmquist, 2021, s. 3). Rapporter från kriget vittnar om fruktansvärda brott mot mänskligheten såsom massmord, våldtäkter och etniskt våld. Källor från FN och Amnesty International påstår att sexuellt våld används flitigt som metod för krigföring (Amnesty, 2021). Efter endast fyra månaders konflikt troddes ungefär 70 000 civila omkommit (Holmquist, 2021, s. 4-5). Idag tror man att runt en halv miljon människor dött av konflikten och dess konsekvenser, ännu fler skadade och två miljoner har tvingats fly från sina hem (Gosh, 2022).

Upproren i Iran började den 16:e september 2022 när iransk-kurdiska Masha Jina Amini efter misshandel från Iransk moralpolis, avled. Brottet hon gjort var att bära sin slöja på ett "felaktigt" sätt eftersom hennes hår syntes. Moralpolisen i Iran fungerar som en sedlighetspolis och kontrollerar att landets sharialagar följs, främst inriktade på kvinnors agerande (Hélie & Hoodfar, 2012, s. 236). Masha Jina Aminis död ledde till en rad av demonstrationer som spred sig i Iran, och så småningom även utanför Iran och mellanösterns gränser. Protesterna riktar sig mot den auktoritära och religiösa regimen som haft makten sedan den iranska revolutionen 1979 (Globalis, 2021). Den iranska regeringen har svarat med våld mot demonstranterna, och Amnesty International rapporterar om minst 30 döda demonstranter, till följd av övervåldet, med ett stort antal skadade (Amnesty International, 2022). Liknande protester har utspelat sig tidigare i Iran. De senaste fem åren har befolkningen i varierande utsträckning demonstrerat mot regimen. Både i protest mot sociala förhållanden och ekonomiska utmaningar (Syed, 2022). De nutida protesterna har däremot väckt ett stort intresse och engagemang internationellt. På flera platser i Europa, bland annat i Sverige och Oslo har man demonstrerat för att visa sitt stöd till folket i Iran (Tanha, 2022). Upproren har även väckt ett utbrett medialt engagemang.

I eftersökning av material till denna studie upptäcktes en markant skillnad i mängden rapportering kring de två fallen. Vi har valt ut varsitt startdatum för respektive konflikt, och därefter utgått från den rapportering som skett en månad framöver. Iraniern Masha Jina Amini dog den 16:e september år 2022, och vilket vissa medier rapporterade om samma dag (Europaparlamentet, 2022). Intervallet för inhämtning av material från Iran är därmed mellan den 16:e september och 16:e oktober. Under denna period hade Dagens Nyheter publicerat 51 stycken artiklar kring upproren. Svenska Dagbladet publicerade under samma intervall 64 stycken artiklar på samma ämne. Kriget i Tigray hade sitt startskott den 4:e november år 2022, när TPLF attackerade regeringens högkvarter (Holmquist, 2021, s. 3). Intervallet för insamling av material från denna konflikt är därmed satt från detta datum och en månad framåt, till den 4:e december år 2020. Under krigets första månad publicerade Dagens Nyheter 21 stycken nyhetsartiklar om händelsen. Svenska Dagbladet publicerade i sin tur 23 stycken artiklar om samma krig. Utifrån detta kan vi se markant skillnad i hur mycket dessa två svenska medier har rapporterat om fallen. Upproren i Iran har i jämförelse med kriget i Tigray, mer än dubbelt så mycket medialt intresse sett till mängden artiklar man publicerat från konflikterna. Utifrån denna tydliga åtskillnad i mängd vill vi även ta reda på om det finns andra aspekter av rapporteringen som skiljer sig åt mellan fallen. Fokuset i uppsatsen kommer vara hur händelserna har rapporterats om utifrån porträttering för att närmare kunna undersöka skillnader, likheter och mönster i rapporteringen av utrikesnyheter.

Urvalet av just upproren i Iran och konflikten i Tigray hänvisas till den skillnad i mängden rapportering som finns kring fallen. Varken Iran eller Tigray i Etiopien ligger i Sveriges närområde vilket man skulle kunna påstå påverkar ett intresse för händelserna. Vidare så är fallen även lika varandra i relation till svensk media eftersom de båda skiljer sig från svensk kultur. Det går att argumentera för att vi är mer intresserade av händelser vi lättare kan relatera och sätta oss in i, ofta inom våra kulturella normer, vilket inget av fallen är. Vad som skiljer fallen åt och som gör de intressanta att jämföra är den skillnad som finns i mängden rapportering kring Iran och Tigray, trots i övrigt liknande förutsättningar. Vidare finns ytterligare motivering till valet av fallen eftersom konflikten i Tigray är väldigt omfattande med högt antal omkomna civila (Gosh, 2022). Konflikten rapporteras om en humanitär katastrof, och trots detta så rapporterar svensk media dubbelt så mycket om upproren i Iran där dödssiffran i dagsläget ligger runt 50-100 personer, med flera avrättningar att vänta för de som gripits av regimen (IHR, odaterad). Förutsättningarna för medierapportering kring fallen är därmed relativt lika, bortsett att konflikten i Tigray är en mer "omfattande" konflikt med

flera civila offer än upproren i Iran. Utifrån detta bör eventuellt Tigray varit “överrepresenterade” i rapporteringen, men verkligheten är alltså tvärtom.

1.2 Syfte och frågeställning

Med hänvisning till den skillnad i mängden rapportering kring fallen Iran och Tigray, vill vi med denna studie undersöka om det även finns en skillnad i rapporteringens karaktär. Vi kommer undersöka hur massmedierna porträtter konflikterna i sin rapportering, samt om det finns en skillnad relaterbar till mängden rapportering. Denna analys kan vidare leda fram till en diskussion om faktorer som har en inverkan på medierapportering kring händelser som ligger utanför Sveriges närområde. Den inomvetenskapliga relevansen för detta forskningsproblem är avsaknaden av tidigare forskning kring skillnaden mellan två olika utrikeshändelser och hur den västerländska media väljer att porträttera det i sina nyheter. Den utomvetenskapliga relevansen för forskningsproblemet är att öka kunskapen om hur utrikeshändelser porträtteras och vilka skillnader och mönster som kan urskiljas.

Forskningsfråga: Hur porträtteras rapporteringen i svensk media om upproren i Iran jämfört med kriget i Tigray och finns det en skillnad sinsemellan?

1.3 Tidigare forskning

Den tidigare forskningen inom området nyhetsrapportering, porträttering i medier och internationella händelser är bred. I urvalet av tidigare forskning har vi valt att fokusera på artiklar med teorier eller begrepp som kan fungera som ett komplement till våra teorier samt analys. De artiklar som valts ut har undersökts i medial form av tidningar och andra etermedier, och inte sociala medier. Detta eftersom vi har valt att undersöka tidningar som medie och inte andra typer av medieplattform som exempelvis sociala medier.

1.3.1 Improper Distance: The Refugee Crisis Presented by Two Newsrooms

Artikeln ‘Improper Distance: The Refugee Crisis Presented by Two Newsrooms’ skriven av Miguel Franquet Dos Santos Silvia, Svein Brurås och Ana Beriain Bañares (2018) undersöker hur två olika tidningar har porträtterat flyktingkrisen år 2015, utifrån Roger Silverstones begrepp “proper distance”. Författarna kom fram till att över 50% av bevakningen handlade om politiska och administrativa problem samt att politiker och regeringstjänstemän var den främsta källan. Författarna kom även fram till att flyktingar oftast porträtteras både som offer, men även som hot. Begreppet proper distance beskrivs i artikeln

som en mer eller mindre precist förhållande till avståndet mellan mottagaren och den som media porträtterar. Silverson hävdar att medier inte kan skapa en personlig relation med de som befinner sig långt bort. Artikeln är relevant för uppsatsen eftersom de har studerat hur flyktingkrisen har porträtterats i två olika tidningar, vilket är en metod snarlik vår. Samt att de tar upp Roger Silverstones koncept “proper distance”, en teori som kommer användas i denna uppsats.

1.3.2 Studying western audiences vis-à-vis mediated distant suffering. A call to venture beyond media studies

Johannes von Engelhardt skriver i *Studying western audiences vis-à-vis mediated distant suffering. A call to venture beyond media studies* (2015) om begreppet distant suffering med fokuset på den västerländska mottagaren, samt refererar till Silverstones begrepp proper distance. För att skapa en större förståelse för mottagarens tolkning och svar använde denna studie även en socialpsykologisk perspektiv. Engelhardt skriver om konceptet moraliska känslor vilket beskriver hur en individ reagerar på en annan individs smärta. Nästa begrepp som presenteras av Engelhardt är avstånd. Enligt artikel krävs både en kulturell och geografisk närhet för att skapa medkänsla för den utsatta. Upplevelse av viss likhet mellan individer som har ett avstånd mellan sig kan förmedla “vi-känsla”. När mottagaren upplever “vi-känsla” har det visat sig korrelera med medkänsla och att det resulterar i en vilja att hjälpa. Dock finns det en svårighet för den västerländska mottagaren att skapa en förståelse för de personer som flyr från krig i Afrika eller de som ständigt lever i hunger eftersom att det oftast finns en brist på denna typ av erfarenhet. Studien påstår att brist på delad erfarenhet försvårar sympati för den andra individen. Artikeln är relevant för uppsatsen eftersom att den bidrar med det socialpsykologiska perspektivet på begrepp inom teorin som används.

1.3.3 Can the Subaltern Speak? : Reflection on the History of an Idea

I *Can the Subaltern Speak? : Reflection on the History of an Idea* diskuteras Spivaks begrepp och studier om “Can the Subaltern Speak”? Spivak menar bland annat att den så kallade “tredje världens kvinna” behövde få sin tala förd och att detta skulle göras av en man. Det innebar på så vis att ifrågasätta om de som ansågs befinna sig i en ställning med mindre makt kunde föra sin egna talan eller någon annan behövde gör det åt dem, och vad som var det eventuella konsekvenserna om denne individ får tala för sig. Spivak undersökte bland annat den västerländska konstruktionen av subjekt i text på olika vis. Hon tittar inte enbart på den grammatiska formuleringen av språket utan även vem som hade möjlighet att tala på ett vis

som gav subjektet eller i detta fallet personen makt. Forskningen är relevant för uppsatsen eftersom den undersöker texter och diskurser inom texter på olika vis. Även att det kan tillföra ytterligare ett perspektiv när vi undersöker hur de utsatta porträtteras utifrån att fråga sig om de får komma till tals i texterna (Morris, 2010).

1.3.4 Journalistic and Commercial News Values - News Organizations as Patronsof an Institution and Market Actors

Sigurd Allern är professor i medie- och kommunikationsvetenskap och står bakom ett kapitel i boken *15th Nordic Conference on Media and Communication Research* (2002). Texten belyser faktorerna bakom massmediernas urval av nyheter. Allern presenterar massmediernas roll som dubbel, dels en samhällsnyttig, social institution med ideologisk grund, samt ett företag som slåss om läsare och etablissemang på en kapitalistiskt marknad. Han tar avstamp i tidigare forskning inom ämnet, och hänvisar bland annat till Johan Galtung och Marie Holmboe Ruge och deras slutsatset kring vad som blir internationella nyheter. Allern jämför i sin studie tre norska tidningars förstasidor och dess skillnader, med en analys av varför bilder, text och urval av nyhetshändelser skiljer sig åt. Slutsatsen Allern gör är mestadels kopplad till nyheter om nationell politik, men drar även paralleller till Galtung och Holmboe Ruges teori om nyhetsvärdering som går att applicera på internationella nyheter. Allerns studie visar däremot att mediernas ideologi, marknadsstrategi och ekonomi är av större betydelse, åtminstone när det gäller rapportering av nationell politik. Allerns avstamp i mediernas framträdande roll i samhället, samt beskrivningen av den kapitaliska marknad som bland annat styr urvalet av nyheter är relevant för denna studie som undersöker liknande frågor med snarlik metod.

1.3.5 Female Circumcision on the Politics of Knowledge: African Women in Imperialist Discourse

Obioma Nnaemeka diskuterar i *Female Circumcision on the Politics of Knowledge: African Women in Imperialist Discourse* (2005) om hur västerländsk media porträtterar Afrika och dess invånare. Enligt skribenterna så är det vanligaste att västerländsk media porträtterar subjektet från Afrika utifrån den västerländska rösten och att de även porträtteras som “de andra” och utan en röst. I litteraturen så studeras olika typer av rörligt material som dokumenteras i Afrika både nyhetsbevakning och filmatiseringar. Litteraturen är relevant för uppsatsen eftersom den har undersökt hur västerländsk media porträtterar individer i Afrika, något som undersökts bland annat när vi ställer oss frågan om hur svensk media porträtterar

kriget i Tigray. Det är även relevant vid frågan om porträttering av Iran eftersom det är ett västerländskt perspektiv på händelser som sker utanför västvärlden.

1.4 Definitioner och begrepp

Distant suffering, är ett begrepp som Lilie Chouliaraki använder sig av för att beskriva individer som befinner sig på längre avstånd från den som tar del av information via medier. *Suffering eller sufferers* är en benämning för individer som av någon anledning befinner sig i en utsatt situation exempelvis på grund av krig eller någon annan krissituation (Chouliaraki, 2006. s. 6-7). I denna texten har vi översatt sufferers till "de utsatta".

Massmedia, är medier som förmedlar nyheter, information och/eller underhållning till en stor publik (Nationalencyclopedia.se [u.å]).

Mottagare, är ett begrepp som används i uppsatsen och det är en benämning för den grupp som tar del av nyheterna, alltså gruppen som läser tidningar eller tar del av medier på annat vis.

Medierad, kan beskrivas som massmediers förmåga att i en relation mellan två avlägsna individer få den en att vara emotionellt och/eller kulturellt engagerad i den andra. I *The spectatorship of suffering* presenteras två olika definitioner av mediera. Den första definitionen innebär att medierad är ett verktyg för att överkomma själva distansen i kommunikationen. Den andra definitionen innebär att det som observeras på exempelvis tv-skärmar är beroende av teknologin. Därför blir exempelvis televisionen narrativ och det strategiska kameraarbetet en del av att föra samman två avlägsna individer genom medier (Chouliaraki, 2006. s. 21).

1.5 Avgränsningar

Gällande avgränsning av studiens omfattning och bearbetning kommer arbetet enbart utgå från material som publicerats i två svenska etablerade dagstidningar, Svenska Dagbladet och Dagens Nyheter. Vidare har vi även valt att begränsa materialet till tidningarnas digitala arkiv. En del av artiklarna kan även ha publicerats i de fysiska dagstidningar, men andra kan enbart nås genom digital åtkomst via Svd.se och DN.se. För en fullt representativ analys av hela Sveriges mediala porträttering av fallen hade man behövt analysera allt material från samtliga svenska medier eller åtminstone dagstidningar. Med hänvisning till arbetets

omfattning och begränsning i tid är detta inte möjligt för denna uppsats vilket är anledning till vårt urval. Vidare finns även relevans nog i att analysera endast Svenska Dagbladet samt Dagens Nyheter, som är två av Sveriges största dagstidningar.

Ytterligare avgränsning är den restriktion kring tidsspann för artiklarnas publicering. Denna uppsats kommer utgå från nyhetsartiklar publicerade under respektive händelses första månad. Detta är dels ett resultat av arbetets begränsade omfattning, samt att nyheter tenderar att tappa intresse och aktualitet efter ett tag. Den första månaden av rapportering ger därmed en så rättvis skildring som möjligt av artiklarnas antal och karaktär. Vi har dessutom valt att endast analysera nyhetsartiklar, och inte ledare, kultursidor, insändare eller debattartiklar. Detta på grund av eftersträvad objektivitet i studien, som försvåras av subjektiviteten denna sortens artiklar besitter. Att inte ta med kultursidans material beror på dess skilda karaktär jämfört med nyhetssidan, vilket försvårar en objektiv analys av materialet och utformningen av gemensamma fokuspunkter analysen kan utgå från. Urvalet av artiklar har gjorts utifrån de som publicerats i Svenska Dagbladet och Dagens Nyheter, inte det som produceras exklusivt av journalister anställda av respektive tidning. Detta eftersom många citat eller delar av texter tas från exempelvis historiskt Tidningarnas Telegrambyrå AB. Däremot görs det alltid ett redaktionellt urval av det material som publiceras i respektive tidning.

2. Teorikapitel

2.1 Lilie Chouliaraki, “The spectatorship of suffering”

Vi kommer använda oss av Lilie Chouliarakis begrepp *distant suffering* för att få en förståelse för hur svensk media rapportera om händelser som sker utanför västvärlden, samt för att sedan kunna jämföra artiklarna, om det finns någon skillnad mellan hur distant suffering har porträtterats. Chouliaraki har utvecklat en metod för att undersöka relationen mellan medier och allmänt agerande genom att analysera specifika tv-sända nyheter. Författarens fokus i studien är hur medietexter presenterar den moraliska orsaken bakom lidandet till den västerländska publiken. Chouliaraki betraktar medietexterna om de utsatt som en sammanfattande bild av medlidande, vilket innebär att det betraktas som ett semantiskt fält som kan bidra med olika känslor för mottagaren och presentera möjligheter till handlingar gentemot de utsatta (Chouliaraki, 2006. s. 6-8).

Det finns två huvudsakliga dimensioner när medieförmedling analyseras. En av dimensionerna är multi-funktionalitet vilket syftar på hur meningsskapande teknologier samtidigt kan representera lidande utifrån olika grader av närhet i förhållande till mottagaren, och vägleda dem mot olika alternativ av agerande gentemot lidandet. Den andra dimensionen kallas för multimodalitet och har ett fokus på röstinspelning och rörlig bild. Multimodalitet i detta avseendet är av mindre väsentlighet för uppsatsen eftersom fokuset är på text och tillhörande bilder i artiklarna (Chouliaraki, 2006. s. 63-64). Vid analysen kommer vi därför främst fokuserat på den första dimensionen, multi-funktionalitet. Vid en analys utifrån multi-funktionalitet kommer det bidra med en förståelse för hur de svenska medierna; Svenska Dagbladet och Dagens Nyheters representerar de utsatta, och i vilken grad det görs i förhållande till läsaren, samt om det går att se om texterna på något vis vägleder mottagaren i sitt sätt att agera mot de utsatta. Genom att analysera enskilda artiklar, kan dessa sedan jämföras för att eventuellt urskilja likheter och skillnader både mellan de två tidningarna mellan hur de porträtterar upproren i Iran, respektive kriget i Tigray.

2.2 Roger Silverstone, Media and morality

För att få en större förståelse för mediernas rapportering av händelser som sker med ett större geografiskt avstånd mellan mottagaren och den utsatta, kommer vi använda oss av Roger Silverstones begrepp *proper distance*. Proper distance ställer sig frågan om det går att relatera till andra individer som befinner sig långt från oss, och på deras villkor. Proper distance förklaras som det nästintill exakta avståndet som krävs av medier när de förmedlar en relation mellan människorna som det rapporteras om och mottagaren, för att skapa medlidande och en förståelse samt vilja att agera från mottagarens sida. Enligt Silverstone misslyckas medier vid förmedlingen av proper distance (Silverstone, 2006. s. 47). Författaren hävdar att de globala medierna skapar en moralisk ordning. Den mediala moralen förklaras som det allmänna förfarandet och orienteringen i medier som konstruerar hur andra uppfattar världen, på så vis har medier en inverkan på hur vi ser på andra (Silverstone, 2006, s. 6-7). Det medierade globala samhället har även gjort det möjligt att visa olikheter i världen, dock har den tillhandahållits väldigt få resurser som gör att publiken inte förstår denna skillnaden. Eftersom det medierade globala samhället har för få resurser för att kunna redovisa olikheter i världen till sin publik, blir det på så vis svårt för publiken att besvara dessa olikheter (Silverstone, 2006, s. 28). Vidare förklarar han att det offentliga rummet utgörs av kulturella skillnader och att det saknas en homogen medierapportering, vilket gör att rapporteringen av

globala event kommer se olika ut beroende på var i världen man tar del av nyheten. (Silverstone, 2006, s. 30-31).

Roger Silverstones teori är relevant för oss eftersom den undersöker mediernas roll i det globala samhället, samt har ett fokus på hur den medierade relationen. Eftersom vi undersöker porträttering av händelser som orsakat människor lidande eller utsatthet gör Silverstones teori det möjligt för oss att undersöka tidningsartiklarnas inverkan och deras roll i att förmedla en relation mellan individerna som de rapporterar om och mottagaren.

3. Metodkapitel

3.1 Val av metod

För att kunna besvara vår frågeställning gällande hur upproren i Iran och kriget i Tigray porträtteras i svenska medier, kommer vårt metodval bestå av en diskursanalys. Diskursanalysen fokuserar på språket, och utgår från att det inte finns en objektiv verklighet, utan att språket formar den (Bergström & Boréus, 2012, s. 354). Lilie Chouliaraki skriver i *Towards an analytics of mediation* att en diskursanalys av hur medier rapporterar om exempelvis distant suffering gör det möjligt att urskilja hur olika känslor och praktiska engagemang presenteras för mottagaren samtidigt som andra lidande lämnas utanför detta engagemang, vilket på så vis skapar en historik av människoliv och platser (Chouliaraki, 2006 s.153-155). Eftersom vi vill undersöka hur rapporteringen i tidningar ser ut är diskursanalysen relevant då de fokuserar på språket och undersöker dess meningsskapande.

Metoden kommer vara en kritisk diskursanalys och tillvägagångssättet är Carol Bacchis; What's the problem represented to be? (WPR). Analysmetoden utgår från Michel Foucaults teoretiska ramverk. WPR är en kritisk analys av olika politiska policys och hur dessa regler tar plats i både världen men även hur vi styr samhällen politiskt. Carol Bacchi poängterar vikten av att rikta kritik mot regeringens roll vid skapandet av problem och hur det bidrar till produktionen av subjekt, objek och platser. I *Poststructural Policy Analysis: A Guide to Practice*, skriver Bacchi att policyn kan beskrivas som en diskurs. Med detta som utgångspunkt kan man fokusera på hur policy samlat kan bli en produkt av sanning och kunskap. Med detta som utgångspunkt kan ett fokus riktas på hur policyn formar personer (Bacchi, 2016. s. 4).

För vår del i denna uppsats kommer vi inte att utgå från policyer skrivna av regeringar, utan av nyhetsartiklar skrivna av mediehusen; Svenska Dagbladet och Dagens Nyheter. Eftersom metoden analyserar texter med Foucaults teoretiska ramverk kan vi kritiskt granska vårt analysmaterial och dessa hur och varför de olika formuleringarna har skapats. WPR och de frågor som ställs i denna typ av diskursanalys kommer vara ett vägledande verktyg för vår uppsats. Jämfört med Bacchi kommer vi istället undersöka vad som är meningen eller de underliggande premisserna bakom de nyhetsartiklar som analyseras.

Analysverktyget har gjort möjliggjort en fördjupad analys av artiklarna och hur händelserna i Iran och Tigray är porträtterade. Utifrån frågorna i WPR har vi kunnat undersöka hur individerna som drabbats av händelsen beskrivs och porträtteras, samt vad som inte skrivs i artiklarna, alltså det som lämnas utanför. Under rubriken 3.2 (Tillvägagångssättet för vår analys av vårt material) finns frågorna som används i denna uppsats.

3.2 Tillvägagångssättet för vår analys av vårt material

Materialet som bearbetas genom den kritiska diskursanalysen är 16 stycken slumpmässigt utvalda nyhetsartiklar om upproren i Iran och kriget i Tigray. Åtta stycken vardera från Svenska Dagbladet och Dagens Nyheter, samt åtta stycken vardera från de två olika konflikterna. Därefter har alla 16 artiklarna analyserats enskilt utifrån frågorna i Carol Bacchis analysmetod, "What the problem represents to be". Resultatet av diskursanalysen på artiklarnas karaktär har sedan jämförts mot varandra för att kunna identifiera skillnader, likheter och eventuella mönster som skrivits om respektive händelse.

Följande frågor ingår i Carol Bacchis analysmetod "What the problem represents to be":

1. Vad är 'problemet' som representeras?
2. Vilka förutsättningar och antaganden ligger till grund för denna framställning av 'problemet'?
3. Hur har denna representation av 'problemet' kommit till?
4. Vad är problematiseras inte i representationen av 'de utsatta'? - Vilka frågor är tysta? Kan 'de utsatta' ses på ett annat sätt?
5. Vilka effekter/konsekvenser blir av denna representation av 'problemet'?
6. Hur/var har denna representation av 'problemet' tagits fram, spridits och försvarats? Hur kunde den ifrågasättas, störas och ersättas?"(Bacchi, 2016. s. 20)

För att undersöka skillnaden i rapporteringen av händelserna i Iran och kriget i Tigray har vi utifrån Lilie Chouliaraki teori valt att fokusera på vilka som beskrivs som de utsatta i analys materialet. Därför kommer vi byta ut ordet 'problem' i frågorna till 'de utsatta' för att metoden ska hjälpa oss att besvara frågan. Följande frågor har vi valt att inkludera i vår uppsats:

Fråga 1: Vilka är 'de utsatta' som representeras och varför är 'de utsatta'?

Denna fråga kommer fokusera på hur den eller de utsatta i respektive artikel är representerad. På så vis kan det åskådliggöras om det exempelvis är en befolkning, en specifik individ, en makthavare eller en stat som är den utsatta i den specifika artikeln. Precis som Bacchi beskriver i *Poststructural Policy Analysis* (2016) om hur policydokument ska analyseras utifrån denna frågan, kommer vi inte undersöka vad intentionerna bakom formuleringen av de utsatta är, utan kommer i denna frågan endast fokusera på vilka dem är, för att sedan se om vi kan identifiera något mönster. Fråga ett är relevant eftersom vi vill identifiera vilka som beskrivs som utsatta i texterna för att sedan kunna göra en vidare analys.

Fråga 2: Vilka förutsättningar och antaganden ligger till grund för denna framställning av 'de utsatta'?

Denna fråga riktas mot de förutfattade meningar eller de kulturella värden som ligger bakom den eller de lidande som beskrivs i fråga ett. Frågan fokuserar på hur de utsatta beskrivs i texten och inte hur skribenten/-rna tänkt vid formuleringen. Det andra steget i frågan är att identifiera hur beskrivningen av de utsatta är konstruerade, det vill säga beskrivs de som man/kvinna, medborgare/flyktingar, som individ/grupp och så vidare. Slutligen tittar vi på om det går att identifiera ett eventuellt mönster för att se om de utsatta beskrivs på ett liknande sätt vid upprepade tillfällen, för att sedan föra en diskussion och eventuellt problematisera porträtteringen (Bacchi, 2016. s. 21). Fråga två är relevant eftersom vi vill fördjupa den första frågan och undersöka hur de utsatta i artiklarna är porträtterade, för att sedan se om det går att identifiera något mönster. Därefter för att diskutera eventuella skillnader och likheter mellan porträtteringen av de utsatta i Iran och Tigray.

Fråga 3: Hur har denna representation av 'de utsatta' kommit till?

Fråga tre undersöker policyns bakgrund och möjligheten att identifiera dess politiska ursprung, även om det finns alternativa utvecklingar av policyn (Bacchi, 2016. s. 22). Jämfört med fråga två har fråga tre ett större fokus på den som konstruerat texten och de händelser som skett i samhället när texten konstruerats. Utifrån perspektivet att undersöka i vilken kontext, både historiskt och den nutida som skribenten befunnit sig i har vi analyserat artiklarna med hjälp av frågan (Bacchi, 2016. s. 22). Eftersom vi har undersökt svenska medier blir den samtida kontexten som vi utgår från, det svenska samhället och hur det kan speglas i texten. Fråga tre är relevant eftersom den undersöker andra kontexters inverkan på texten och eventuellt hur det svenska samhället kan ha en inverkan på artiklarna som skrivits, vilket är viktigt för att kunna besvara vår frågeställning.

Fråga 4: Vad är problematiseras inte i representationen av 'de utsatta'? - Vilka frågor är tysta? Kan 'de utsatta' ses på ett annat sätt?

Denna frågan ställer sig kritiskt till texterna, vilket innebär att den undersöker de element i texten som inte problematiseras. När en text skrivs, finns det även delar som lämnas utanför, det som är tyst. Utifrån fråga fyra går det att undersöka vilka aspekter detta är. Frågan lämnar även utrymme för att titta närmare på om de utsatta kan ses på ett annat sätt och om finns det alternativ svar till frågan (Bacchi, 2016. s. 22). Frågan är av relevans eftersom det lämnas utrymme för kritik mot texterna och ifrågasätt om det finns information som vid upprepade tillfällen inte tas upp. Även om det finns andra individer i texten som kan ses som de utsatta, och varför det skulle vara på det viset.

Vi har valt att inte inkludera fråga fem och fråga sex, eftersom vi fokuserar på hur händelserna i Iran och Tigray har porträtterats och inte vad som är konsekvensen av porträtteringen. Därför fann vi fråga fem och fråga sex inte var relevant för uppsatsen.

4. Analyskapitel

4.1 Fråga 1: Vilka är 'de utsatta' som representeras och varför är de utsatta?

De som representeras som de utsatta i artiklarna som skrivits om Tigray är främst civilbefolkningen. Anledningen till varför de är utsatta beror på det krig som startade i provinsen Tigray i Etiopien den 4:e november 2020. Till stor del benämns de utsatta som "civila", "civilbefolkningen" (Bilaga 3), civila liv och/eller "civilpersoner" (Bilaga 2). De

utsatta beskrivs även som “flyktingar” eller “eritreanska flyktingar” (Bilaga 5). I ett fåtal artiklar beskrivs de utsatta som “hjälparbetare” och även som “skadade” och “döda” med denna beskrivningen blir det något svårare att identifiera vilka de utsatta är, utan vidare efterforskning (Bilaga 4).

I artiklarna om upproren i Iran finns en delad porträttering av civilbefolkningen samt kvinnor och flickor som de utsatta. Generellt finns ett övergripande fokus på folket, som nästintill alltid specificeras utifrån kvinnor i olika åldrar, position. Anledningen till dessa gruppers utsatthet är den iranska statens förtryck, förkroppsligat genom kontroll och hårt hijabtvång (Bilaga 13). De mest framträdande begrepp som används för att representera de utsatta är “ung kvinna” (Bilaga 9), “starka kvinnor” (Bilaga 10), “demonstranterna” (Bilaga 3) och “unga flickor” (Bilaga 16). Artiklarna har ett kritiskt perspektiv mot den iranska regimen, och stödjer konsekvent folkets uppror. Delvis med artiklarnas sympatiserande beskrivning av folket som utsatta och offer, samt dess negativa vinkel till regimen, exempelvis:

“Folket i Iran står med tomma händer och vågar utmana den värsta sortens brutala diktatur” (Bilaga 10).

Stödet för de iranska folket visas främst i de beskrivande texterna kring dödsfall, skadade, utsatta och förtryckta aspekter som artiklarna belyser, men även hur dess ställningstagande går att utläsa från fraser som:

“De som inte följer statens hårda bud eller kritiserar slöjtvånget ska fängslas, bötfällas eller skickas på ”rådgivning” – det som moralpolisen sade att Mahsa Amini skulle få innan hon dog.” (Bilaga 14).

Likheterna mellan artiklarna om Tigray och Iran är att de utsatta oftast beskrivs som civilbefolkningen, utifrån olika formuleringar. I artiklarna om kriget i Tigray beskrivs även flyktingar som de utsatta, till skillnad från artiklarna om upproren i Iran där det största fokuset ligger på befolkningen i landet. En skillnad som kan identifieras är att vilka som är utsatta i artiklarna om Iran beskrivs något mer ingående, bland annat att det är kvinnor eller flickor, medans artiklarna om Tigray saknas en djupare beskrivning. Vidare skildrar artiklarna om Iran även ett tydligt en kritik mot den iranska regimen och stödjer genomgående civilbefolkningen i Iran. I jämförelse med artiklarna från Tigray tas inte ett lika starkt

ställningstagande gentemot de som orsakat de utsattas situation, utan endast underliggande antagande om att det kan vara regimen och ledaren i Etiopien. Däremot inte lika uttalat som i artiklarna från Iran. Skillnaden i porträttering av de utsatta i artiklarna är alltså främst hur de utsatta i Iran blir mer personifierade än de utsatta i Tigray. Artiklarna om Iran skildrar en mer detaljerad bild av orättvisor, där regimen målas upp som en ond kraft och den utsatta befolkningen (främst kvinnor) blir allvarligt lidande. Artiklarna om Tigray är på en mer abstrakt nivå och både de utsatta och deras "förövre" beskrivs mer diffust.

Fråga 2: Vilka förutsättningar och antaganden ligger till grund för denna framställning av 'de utsatta'?

I artiklarna som skildrar Tigray beskrivs de utsatta på olika vis, men mest förekommande är att de benämns som en grupp; "civila", "befolkning" eller att de beskrivs i siffror hur många som har dödats. I samband med "civila" och "befolkning" förekommer ord som "skadats" eller "dödats" vilket beskriver vilken situation grupperna befinner sig i och att de på så vis är utsatta. Framställningen i artiklarna från Tigray av de utsatta bygger på så vis på vilken situation de befinner sig i och att någon är utsatt när den antingen är skadade eller dödade. När det görs en distinktion på om de utsatta är invånare i den drabbade provinsen Tigray eller flykting, beskrivs flyktingen som:

"civila får betala för striderna och fly till Sudan" (bilaga 3),

"uppskattningsvis 50.000 människor har nu flytt över gränserna" eller *"tre miljoner människor i behov av hjälp, 100.000 var eritreanska flyktingar i läger"* (Bilaga 5).

Lilie Chouliaraki skriver i *The spectatorship of suffering* om hur de utsatta blir "avhumaniserade", vilket görs genom att beskriva dessa individer som en homogen grupp, nummer eller en nationalitet. På så vis bidrar man till att skapa en form av hierarki av människoliv i nyheter. Utifrån ovan citat så avhumaniseras de utsatta i artiklarna genom att beskriva dem som en homogen grupp, det vill säga som "civila" eller nummer "50.000 människor". När det finns en avsaknad av ett namn eller någon form av mänsklighet bidrar det till en avsaknad av medlidande eller igenkänning mellan den utsatta och mottagaren. Det skapar även ett avstånd och blir att de som porträtteras i artikeln beskrivs som "de andra", vilket även det bidrar till en avsaknad av medlidande från mottagaren (Chouliaraki, 2006. s. 93).

I artikeln en av artiklarna intervjuas en man som arbetar som lastbilschaufför som uttalar sig om sin situation, han säger:

“Jag flydde, delvis ur bil, delvis till fots. Jag är rädd. Civila dödas” (bilaga 8).

På så vis beskrivs de utsatta både som en individ, en man och hur han är utsatt genom sitt egna ord. Utifrån de artiklar som undersöks i uppsatsen är denna artikeln det enda exemplet på när en utsatt beskrivs som en individ och inte grupp samt med sina egna ord. Utifrån övriga artiklar som denna uppsats undersökt, sker dock en generalisering av en homogen grupp som de utsatta. Porträtteringen av denna grupp som utsatt bygger på antagande som skribenten har och som i sin position själva har makten att avgöra vad som gör en person utsatt eller inte.

Det iranska folket och iranska kvinnor blir utsatta främst genom artiklarnas negativa beskrivning av regimens förtryck och våldsanvändande. Begrepp som “dödad” (Bilaga 12) “svårt skadad” (Bilaga 9) och “fängslas” (Bilaga 14) förekommer, men desto mer laddade fraser finns utifrån beskrivning av statens agerande. Bland annat:

”regimen kommer fortsätta slå till med stor kraft mot demonstranterna” (Bilaga 11),

“Man måste agera hårt för att stoppa blodbadet”, “Ner med islamistiska terrorregimen i Iran”, “... gränslöst våld från den iranska regimen” (Bilaga 10).

Det övergripande mönstret för artiklarna är därmed en deskriptiv, regimkritisk porträttering där fokus ligger på orättvisorna mellan regimen och civilbefolkningen. Laddade begrepp kring regimens övervåld och kontroll, samt konsekvenserna civilbefolkningen får möta är underlag till deras utsatthet. Vidare har artiklarna om Iran ett särskilt fokus på kvinnors roll i upproren. Fokuset på kvinnor och flickor är genomgående för alla artiklar denna studie har undersökt, men vissa citat utmärker sig. Exempelvis:

“Många demonstranter menar att den starka kvinnliga prägeln på protesterna gör att fler ansluter sig”, “Det är en unik revolution som utgår från kvinnorna”, “Och i centrum av allt

står kvinnorna” och “Världen bevittnar den första feministiska revolutionen, säger han” (Bilaga 10),

“De iranska protesterna har tagit sig in i klassrummen och unga tjejer pekar nu finger åt regimen”, “Ett 50-tal flickor har samlats på en skolgård i den iranska staden Karaj och skriker åt en manlig tjänsteman som står mitt bland dem.” (Bilaga 16).

Att kvinnor och flickor skildras som utsatta bygger på feministiska föreställningar kring maktstrukturer mellan könen och patriarkatet. Upproren beskrivs som drivna av kvinnor och flickor över hela Iran, vilket belyser den tolkning av att statens förtryck som direkt inskränkande över kvinnors rättigheter. Tillsammans med de starkt regimkritiska beskrivningarna av hijab-tvång, andra sharialagar och behandlingen av kvinnor så summeras artiklarna med antagande som utgår från att den feministiska kamp de beskriver sker i Iran är positivt laddad.

En likhet i hur de utsatta framställs i alla artiklarna, både från Tigray och Iran, är att använda begrepp såsom “våld”, “dödade” eller “skadade”. På så vis blir det en tydlig beskrivning av hur situationen för de utsatta ser ut, utifrån att de på något vis har drabbats fysiskt. I artiklarna om Tigray framställs de utsatta som både medborgarna i den drabbade provinsen och flyktingar, utifrån antagandet att flyktingar befinner sig i en utsatt situation. I artiklarna om Iran finns det ett större fokus på just befolkningen och även att de utsatta främst karaktäriseras i sin roll som kvinnor, utifrån antaganden om feminism och maktstrukturer, vilket bidrar till en något mer specifikt beskrivning. Jämförbart är artiklarna om Tigray där det inte görs någon distinktion kring om de utsatta är kvinnor, män eller barn. Slutsatsen som kan dras då är att alla oavsett kön och ålder är drabbade i Tigray. På så vis förekommer det inte på samma sätt något maktstruktur kring vilket kön som är mest utsatt i dessa artiklarna, däremot kan det inte konstateras om det är så verkligheten ser ut. Det sker i större utsträckning en form av avhumanisering i artiklarna om situationen i Tigray jämfört med Iran. Även om de utsatta i artiklarna om Iran inte alltid presenteras med ett namn och närmare beskrivning görs det något mer detaljerad skildring av de utsatta det något lättare för mottagaren att sympatisera och känna empati för dem i dessa artiklar (Chouliaraki, 2006, s. 93). Antagandena som artiklarna om Iran vilar på, feminism och en revolution för kvinnors rättigheter, är dessutom relaterbara för en svensk, demokratisk och feministisk publik som läser artiklarna. Detta skapar ett större intresse för innehållet i artiklarna, och för konflikten i

Iran generellt. Något som alltså inte görs i samma utsträckning i rapporteringen kring Tigray. Mönstret identifierat i analysen av fråga ett och två kan både stärka och försvaga Silverstones teori om proper distance. Medan rapporteringen kring Tigray följer teorin om att massmedier har utmaningar med att relatera individer långt bort till läsaren i nyheter, så lyckas däremot rapporteringen från Iran med detta (Silverstone, 2006, s. 47). Detta skulle däremot kunna förklaras ytterligare med teorier som Nnaemekas forskning på hur västerländsk media porträtter afrikaner som "de andra" och röstlösa. Denna teori är applicerbar på fallet med Tigray där rapporteringen har en tydlig distans till de utsatta, som rapporteringen från Iran inte har. Ytterligare intressant dimension av dessa fallen är fokuset på kvinnor i relation till Spivaks teorier om "tredje världens kvinna", parallellt med Nnaemekas teori om västerländsk perspektiv på nyheter om afrikanska kvinnor (Nnaemekas, 2005, s. 4). Rapporteringen av Iran ha nästintill uteslutande ett primärt fokus på just kvinnor, medan rapporteringen från Tigray inte alls nämner kvinnor. Detta leder till en möjlig slutsats där västerländsk och framförallt svensk massmedia som denna studie undersöker, gärna vill knyta an till kvinnofrågor för ett större intresse och sympati hos läsaren. Vi vet sedan innan att nyheter strävar efter en igenkänningsfaktor hos mottagarna, och en kvinnofrågor skulle kunna vara just detta (Allern, 2002, s. 142). Men i fall av afrikanska kvinnor så finns det kontext som gör detta svårt, helt i enlighet med Nnaemeka. Spivaks teorier kan i sin tur förklara avsaknaden av dessa kvinnors röster.

Fråga 3: Hur har denna representation av 'de utsatta' kommit till?

I majoriteten av artiklarna från Tigray tas den historiska kontexten upp för att beskriva bakgrunden till konflikten. I en av artiklarna dras en parallell till Sverige genom att rapportera om hur många svenska som befinner sig i den drabbade provinsen. Genom detta visar texten hur konflikten inte bara drabbar invånarna i landet, utan även de som av någon anledning befinner sig på plats och specifikt svenskar (Bilaga 6). I en av artikeln dras en jämförelse till situationen i Jugoslavien vid inbördeskrigets början.

"Men dagens allvarliga läge tyder på att denna decentralisering snarare förstärkt motsättningarna. Paralleller har dragits till lägret i Jugoslavien vid inbördeskrigets utbrott" (bilaga 2).

På så vis lyfts kriget till en ny kontext och till ett krig som skett i Europa. Det går att argumentera för att skribenten bakom artikeln drog en parallell till en konflikt som ligger

närmare Europa och Sverige, både geografiskt men även kulturellt. Under Balkankriget på 1990-talet bosatte sig ca 100.000 forna jugoslavien i Sverige, vilket gör att det finns erfarenheter från balkankriget och kulturen från forna Jugoslavien (migrationsverket.se, 2022). Å ena sidan går det att argumentera för att detta är ett sätt att skapa någon form av kulturell och geografisk kontext för mottagarna av artiklarna genom att dra en parallell till utbrottet av kriget i Jugoslavien, vilket kan bidra till något av en förståelse för den utsatta (Engelhardt 2015 s.699-700). Å andra kan det trots jämförelsen med kriget i Jugoslavien vara svårt för den svenska mottagaren att relatera till att vara utsatt i krig eftersom det inte finns samma erfarenheter som uppvuxen i Sverige, då det varit fred här under lång tid (Chouliaraki, 2006 s. 382). Utöver det fokuserar innehållet i artiklarna främst på själva händelsen och hur utvecklingen i regionen har utvecklats över tiden. Något som även nämns vid upprepade tillfällen i artiklarna är att Etiopiens premiärminister Abiy Ahmed tilldelats Nobels fredspris för ett fredsavtal som han har slutit (bilaga 5).

“Abiy, som fick Nobels fredspris 2019, beslutade att inleda militärinsatser i Tigray i början av november.” (Bilaga 3).

Eftersom att Nobels fredspris är något allmänt känt i Sverige, kan det antas vara något som nämns eftersom utmärkelsen är något som den svenska mottagaren känner till. Om Abiy Ahmed inte hade tilldelats Nobels fredspris hade han eventuellt inte nämnts lika ofta i artiklarna, då det inte hade varit något den svenska mottagaren hade kunnat relatera till på samma vis, likt resonemanget ovan om kulturell närhet. Dock är det inget som kan fastställas eftersom att Abiy Ahmed har citerats som Etiopiens premiärminister och är på så vis en individ som är relevant att kommentera situationen i Tigray.

Majoriteten av nyhetsartiklarna från Iran ger historiskt kontext till upproren med hänvisning till revolutionen 1979, samt demonstrationerna 2017 och 2019 (Bilaga 9; Bilaga 13). Vidare så finns det även ett mönster av paralleller dragna till västerländsk kultur, värderingar, ställningstagande och perspektiv. En del av artiklarna utmärker sig särskilt med ett tydligt västerländskt perspektiv och applicering på protesterna i Iran. Exempelvis en artikel som rapporterar om de svenska demonstrationerna till stöd för det iranska folket (Bilaga 10). Artikeln nämner flera gånger hur dessa demonstrationer utspelar sig i Stockholms innerstad, vilket enligt Allerns teori skulle kunna vara en orsak till att man i urvalet av nyheter gör ett stort reportage om detta och lägger vikt vid anknytningen till Stockholm (Allern, 2002, s.

140). Vidare är det laddade ord de intervjuade demonstranterna använder som blivit citat, ingresser och rubriker, grundade i att vi i Sverige inte riskerar vårt liv och därför måste ge stöd till de i Iran som är utsatta på riktigt. Exempelvis:

“– De riskera sitt liv eller att fängslas. Då är det viktigt att vi som inte riskerar det visar vårt stöd för mänskliga och kvinnliga rättigheter.” (Bilaga 10).

Samma artikel som citatet ovan är hämtat ifrån väljer även att intervjua Sveriges dåvarande energiminister, socialdemokraten Khashayar Farmanbar för att göra upproren i Iran mer relaterbara till Sverige och svensk kultur (Bilaga 10). Denna sorts rapportering ser vi inte i artiklarna från Tigray, vilket skulle kunna bero på att västerländsk media har utmaningar med att rapportera objektivt om Afrika, vilket stämmer överens med bland annat med Nnaemekas teorier. Ytterligare en av artiklarna rapporterar om USAs inblandning i upproren utifrån ayatollan Ali Khameneis uttalande:

“Jag säger rakt ut att dessa upplopp och osäkerheter har iscensatts av Amerika...” (Bilaga 12).

Fortsättningen av denna artikeln är utifrån ett amerikanskt och västerländskt perspektiv som målar upp västvärlden som en allierad till det iranska folket. Bland annat vita husets presstalesperson säger att man är:

”orolig och förfärad över rapporter om säkerhetstjänster som agerar med våld och massgripanden mot universitetsstudenter som demonstrerar fredligt” (Bilaga 12).

Artikeln rapporterar om Danmarks önskan att införa sanktioner mot Iran och utrikesminister Jeppe Kofod säger:

“Det är en tragedi, och det är en påminnelse om det förtryck som det iranska folket – inte minst kvinnorna – blivit utsatta för” (Bilaga 12).

Sveriges f.d utrikesminister Ann Linde får uttala sig men kan dock inte kommentera läget politiskt eftersom nästa regeringen tar över snart (Bilaga 12). Trots det anser författarna till artikeln dock att representationen av Linde är viktigt för rapporteringen av situationen i Iran.

Slutligen finns även en tredje artikel som tydligt kopplar upproren i Iran till västerländska perspektiv. Artikeln drar kopplingar mellan händelserna i Iran och den amerikanska tv-serien *The Handmaid's Tale* samt George Floyds död och Black Lives Matter rörelsen som blev stor i USA och internationellt under 2020 (Bilaga 13).

“och i Iran jämförs kvinnornas situation med ”The Handmaid's Tale”. (Bilaga 13),

“”Vad har den högste ledaren, som med rätta kritiserade amerikansk polis efter George Floyds död, att säga om den iranska polisens behandling av Mahsa Aminia?”, skriver Sadeghi på Twitter.” (Bilaga 13).

Artikeln innehåller flertalet liknande citat och strävar därmed efter en igenkänningsfaktor med paralleller till saker västvärlden känner väl igen. Valet av rubriker och ingresser i dessa artiklar har lagt en extra vikt vid referenser till kultur och värderingar västvärlden är bekanta med. På så vis kan man se det som att de svenska medierna rapporterar om händelserna utifrån den västerländska blicken och på ett vis som den svenska mottagaren kan förstå det (Brière, 2005. s 165-166).

Den främsta skillnaden kring hur representationen har tillkommit och kontext skapas mellan artiklarna är att Tigray kopplas till historiska konflikter och krig, och att Iran realiseras med kopplingar till västvärldens politik, kultur, värderingar och ställningstagande. Kriget i Tigray förstås med historiska referenser, och främst krig Europa varit inblandade i som kriget i forna Jugoslavien. Förutom rapporten om hur många svenskar som drabbats i Etiopien som följd av kriget, fokuserar inte artiklarna vidare på svensk och västerländskt ställningstagande till konflikten. Artiklarna om Iran gör tvärtom. Majoriteten av artiklarna drar direkta kopplingar till svensk och västerländsk kultur, värdering, ställningstagande, fördömande och politiskt innebörd. Iranska kvinnors situation förverkligas med referenser till amerikanska TV-serier och uppror som skett i USA och västvärlden i stort (Bilaga 13). Svenska medier rapporterar inte bara om händelserna i Iran, utan ger även utrymme och röst till de svenskar som demonstrerar som stöd för kvinnorna i Iran och västerländska politiker. Det finns därav flera exempel på hur rapporteringen om Iran är starkt förankrad till västerländska referenser, och fokuserar desto mindre på historiskt kontext jämfört med rapporteringen från Tigray som nästan uteslutande utgår från historiska referenser. Inom denna fråga kan vi därav belysa stora skillnader i hur man rapporterar om kriget i Tigray och upproren i Iran, samt vad man väljer

att rapportera om och i vilken kontext. Medan händelserna i Iran förstås och förverkligas med igenkänningsfaktorn så skildras kriget i Tigray på en hög abstraktionsnivå som något mer svåråtkomligt och distanserat för samma publik.

Fråga 4: Vad är problematiseras inte i representationen av 'de utsatta'? - Vilka frågor är tysta? Kan 'de utsatta' ses på ett annat sätt?

I rapporteringen från Tigray så representerar de utsatta vid alla omnämningar förutom ett, som en homogen grupp eller som siffror. På så vis beskrivs de inte som individer utan istället som "civila", "flyktingar" eller "de skadade" och "dödade". Detta är något som inte problematiseras i representationen utan snarare är en representation som förekommer frekvent. I många av artiklarna från kriget i Tigray är det olika typer av individer med en högre position som kommer till tals genom citat, bland annat Abiy Ahmed vars uttalande finns med och många gånger något som finns redan på första sidan. Andra typer av individer med en högre position som kommer till tals i artiklarna är FN:s människorättschef som:

"befarar att krigsbrott begås i den blodiga konflikten i Tigray i Etiopien" (bilaga 8).

samt EU:s krishanteringskommissionär som krävde att:

"kommunikationerna måste återupprättas" (bilaga 5).

Även om de kan hävdas kommentera händelsen som experter är de utomstående individer som inte lever i konflikten eller porträtteras som de utsatta. På så vis tar de vid upprepade tillfällen upp utrymme som hade kunnat tilldelas de utsatta. De frågor är tysta blir frågor som vad de utsatta känner, upplever eller kanske behöver för att klara sig. Bland annat vad omvärlden hade kunnat bidra med både hjälporganisationer, men även civilsamhället. Därtill frågor som vad civilbefolkningen tycker om konflikten och vilket ställningstagande de tar är något som lämnas obesvarat. Utan att få svar på frågor likt dessa kan det bli svårare att få en nyanserad bild av de utsatta, de kanske deltar i striderna på något vis som gör att läsaren hade fått en annan bild av dem om den informationen hade framgått.

När olika individer med makt kommer till tals i artiklarna blir det deras bild av verkligheten som förmedlas genom medierna och inte de som presenteras som de utsatta. Det skapar återigen en hierarki av människor där de utsatta betraktas som längre ner i hierarkin. Genom

att inte låta de utsatta komma till tals visar det på de som inte befinner sig i en maktposition inte ges möjligheten att komma till tals (Morris, 2010. s. 3-4).

Ingen av nyhetsartiklarna om upproren i Iran är civila vittnesmål inifrån landet. Endast en av de analyserade artiklarna är en översatt intervju med en iransk jurist och människorättsaktivist på plats i Teheran (Bilaga 11). Även om röster likt denna bör få komma till tals i dessa situationer, så finns en brist på rapportering där civila får återge sina erfarenheter. Att låta civila komma till tals kan däremot både vara svårt och riskfyllt, då regimkritik kan vara farligt att uttrycka i Iran. Endast en av åtta analyserade artiklar skildrar erfarenheterna från en iranier, bosatt i Iran. De övriga sju artiklarna genomsyras av ett annat perspektiv, nämligen ett västerländskt perspektiv. Upproren, Iransk kultur och värderingar, agerande från civila, polis och iranska staten beskrivs genomgående utifrån en generell sett, västerländskt blick, i enlighet med Naemekas tidigare forskning inom området. Detta förhållande blir problematiskt när artiklarna lägger ett stort fokus av de civila folket som de utsatta. Deras roll som utsatta diskuteras dock inte ytterligare, utan konstateras endast med hänvisning till beskrivning av regimen, samt med paralleller till väst där saker fungerar annorlunda. Exempel på detta är att kurdernas situation inte belyses i artiklarna. Kurderna är en utsatt minoritet i Iran. Masha Jina Amini var dessutom kurd vilket kan ha påverkat utfallet av hennes död, samt är generellt en viktig faktor att kartlägga när det gäller kvinnors situation i landet. Endast två av åtta artiklar (Bilaga 9; Bilaga 14) har ordet *kurd* med i texten, vilket visar en bristfällig problematisering kring detta. Att protesterande över hela Iran ropar “*zan, andegi, azadi*”, översatt till kvinna, liv och frihet, rapporterar flera av artiklarna om (Bilaga 15; Bilaga 9; Bilaga 12). Det ingen av ovan artiklar nämner är dock att slagorden är kurdiska, och att det därmed finns en ytterligare kamp som pågår, nämligen kampen för kurder och främst kurdiska kvinnors position i Iran (Zandi, 2022). Denna viktiga faktor till upprorens existens, karaktär och uppmärksamhet ignorerar sålunda alla artiklarna denna studie undersökt.

Både rapporteringen från Tigray och Iran delar en brist på erfarenheter och berättelser hämtat direkt från de som utmålas som de utsatta i respektive situation. De som får komma till tals i bägge kategorierna av artiklar är experter eller kunniga på ämnet, men inte någon av de civila, flyktingar, kvinnor, flickor eller folket (befolkning), som artiklarna porträtterar som de utsatta. Medan de mönstren som tidigare identifieras (att Tigray distanseras och Iran realiserar med västerländska perspektiv) kvarstår, finns alltså ett samband med bristande

rapportering från båda konflikterna. Dessa exemplifieras olika, där främst det övervägande fokuset på västvärldens bild av upproren i Iran är särskilt framstående, men där man missar övriga faktorer som iranska kurdernas rättigheter bland annat. I rapporteringen om Tigray avsaknas däremot en humanisering av de utsatta, samt dessas röster och erfarenheter. De som främst kommer till tals i artiklarna är olika typer av ledare som kommenterar situationen utifrån deras expertis. På så vis ges deras bild av händelsen och inte de utsatta, vilket gör att mottagarna inte får ta del av de utsattas berättelse i samma utsträckning som i artiklarna om Iran. Generellt går det att se att det är individer med någon form av makt, exempelvis politiska ledare, som får möjlighet att uttala sig i artiklarna och på så vis påverka textens diskurs, och kan definieras som medie-starka. De som inte kommer till tals har inte samma möjlighet, vilket oftast är civilbefolkningen som vill säga om de utsatta och de kan då betraktas som medie-svaga (Silverstone, 2006. s. 137).

5. Slutsatser / diskussion / vidare forskning

5.1 Slutsats / Diskussion

För att sammanfatta studiens resultat och slutligen besvara vår frågeställning kommer vi inledningsvis presentera vad vår analys har gett för svar utifrån den diskursanalys vi genomfört baserat på Carol Bacchi modell; What's the problem represented to be? (WPR).

Vår frågeställning "*Hur porträtteras rapporteringen i svensk media om upproren i Iran jämfört med kriget i Tigray och finns det en skillnad sinsemellan?*" anses besvarad. Baserat på analysen av artiklarna och svaren på frågorna vi ställde kunde vi hitta mönster av ökat fokus på individer i rapporteringen från Iran. Artiklarna om Tigray var abstrakta och distanserade från läsaren, vilket resulterar i en avhumanisering av Tigrays befolkning. Folket i Iran beskrevs istället med detaljrik sympati, samt med regelbundna paralleller till svensk och västerländsk kultur, politik och värderingar. När de utsatta avhumaniseras så saknar de möjlighet att själva kommunicera och berättar om deras situation till mottagaren (Chouliaraki, 2006 s. 93). När de utsatta inte får möjlighet att komma till tals blir de porträtterade som medie-svaga och medier får så vis problem med rättvisa och sanning (Silverstone, 2006. s. 137). Detta resulterar i en nyhetsrapportering som inte är helt objektiv och jämförbar, vilket i sin tur blir problematiskt med tanke på hur stort inflytande massmedia har över vilken information vi tar del av, samt vilka idéer, tankar och värderingar som normaliseras eller problematiseras (Gripsrud, 2011. s. 19).

Utifrån begreppet proper distance går det att konstatera att tidningarna i båda fallen skapar ett felaktigt avstånd utifrån att de inte bidrar med en känsla av plikt, ansvar eller förståelse (Silverstone, 2006. s. 47). Det kan argumenteras för att artiklarna om Iran har skapat en större känsla av plikt, ansvar och förståelse bland annat genom att referera till västerländsk kultur och att de utsatta i större utsträckning porträtteras som individer med någon form av identitet. Jämfört med artiklarna om Tigray där avsaknaden av igenkänning mellan de utsatta och den svenska mottagaren finns samt ett större fokus på själva händelsen och inte individerna.

Det finns däremot andra faktorer som även kan ha bidragit till en varierande rapportering kring Iran och Tigray. En omständighet viktigt att nämna är självfallet Covid-19 pandemin som under år 2020 tog upp ett enormt utrymme i medias rapportering. När fokuset låg på pandemin och nyheter kring denna, minskas utrymmet och kanske även intresset för andra nyheter, som kriget i Tigray som utspelade sig under delvis samma period (Allern, 2002, s. 139). Covid-19 kan därmed förklara varför man skrivit nästintill dubbelt så mycket om upproren i Iran, än om kriget i Tigray (Allern, 2002, s. 139). Pandemin kan däremot inte lika väl förklara den skillnad i rapporteringens karaktär som denna studie kunnat belysa bland de undersökta artiklarna.

Vidare så finns även en ytterligare faktor som kan påverka både den överhängande mängden artiklar om upproren i Iran, samt dess karaktär. Som tidigare nämnt är medierna beroende av konsumenterna som skapar marknaden för massmediernas produkter. Som med alla andra företag finns ekonomiska skäl att sträva efter effektiv journalistisk som kan möta en så bred marknad som möjligt, under lägsta möjliga kostnad (Allern, 2002, s. 140). Utifrån detta så bör det med hänvisning till den omfattande rapporten kring Iran, finnas ett bredare intresse för uppror, eller händelser i Iran, än kriget i Tigray, bland Dagens Nyheters och Svenska Dagbladets läsare. Faktum är att Sverige har en stor befolkning med ursprung från Iran, vilket kan tolkas som orsak till det skeva förhållandet mellan mängden rapportering kring fallen. I Sverige bor över 100.000 människor med iranskt ursprung, jämfört med ungefär 22.000 människor med etiopiskt ursprung (Regeringen, odaterad; SCB, 2022). Därtill är just iranier är en grupp i Sverige som generellt sett utbildar sig på en hög nivå. Studenter med ursprung från Iran är överrepresenterade på Sveriges högskolor och universitet jämfört med andra grupper med något annat än svensk ursprung (Gärdqvist, odaterad). Både Svenska dagbladet och Dagens nyheter har dessutom en målgrupp som riktar sig mot en välutbildad del av

befolkningen men högre inkomst än snittet (Ocast, odaterad). Utifrån detta hade man alltså kunnat argumentera för att skillnaden i mängden rapportering, samt artiklarnas karaktär med mindre distans och mer anknytning till upproren i Iran, beror på en marknad som består av många med iranskt anknytning och intresse, som i övrigt kan passa in i tidningarnas målgrupper. Denna orsaksförklaring är även rimlig med hänvisning till Allerns teorier om massmediernas dubbla roll och därmed tvungna att anpassa sig efter marknadens förhållanden (Allern, 2002. s. 142).

5.2 Vidare forskning

Avslutningsvis finns det en skillnad hur svenska medier rapporterat kring kriget i Tigray och upproren i Iran. Orsaken till detta kommer inte denna studie belysa med hänvisning till dess omfattning, men arbetet skapar utrymme för vidare forskning kring hur medias rapportering skiljer sig åt gällande olika internationella händelser, samt vad konsekvenserna är för detta. Intressanta vinklar för forskning av detta slag är exempelvis hur rapportering i svenska medier påverkar den svenska opinionen i utrikesfrågor. Ett bredare projekt som kunnat analysera samtliga massmediers nyhetsartiklar om fallen eller liknande händelser, hade exempelvis kunnat göra mer distinkta slutsatser kring varför rapporteringen skiljer sig åt. Den generella debatten i media kring olika sorters konflikter samt konsekvenserna av meningsskapandet som genereras hade även varit intressanta vinklar att forska vidare inom.

6. Källförteckning

6.1 Litteratur

Allern, Sigurd. 2002. *Journalistic and commercial news values: news organizations as patrons of an institution and market actors*. 15th Nordic Conference on Media and Communication Research. S. 137-152.

Bergström, Göran & Boréus, Kristina (red.). 2012. *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. 3., [utök.] uppl. Lund: Studentlitteratur

Chouliaraki, L. 2006. *The spectatorship of suffering*. SAGE Publications.

Chouliaraki, L. 2006. Towards an analytics of mediation, *Critical Discourse Studies*, 3(2), pp. 153–178. doi:10.1080/17405900600908095.

Esaiasson, Peter, Gilljam, Mikael, Oscarsson, Henrik, Towns, Ann E. & Wängnerud, Lena 2017. *Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad*. Femte upplagan Stockholm: Wolters Kluwer

Gripsrud, J. 2011. *Mediekultur, mediesamhälle*. uppl 3. Göteborg: Daidalos

Hélie, Anissa. & Hoodfar, Homa. (red.) (2012). *Sexuality in muslim contexts: restrictions and resistance*. London: Zed.

Holmquist, Erika .2021. *Tigray: maktkampen som destabiliserar Etiopien*. FOI.

Hoskins, A. and O'Loughlin, B. 2010. *War and media : the emergence of diffused war*. Polity.

Silva, M.F.D.S., Brurås, S. and Bañares, A.B. 2018. Improper Distance: The Refugee Crisis Presented by Two Newsrooms, *Journal of Refugee Studies*, 31(4), pp. 507–527. doi:10.1093/jrs/fex045.

Silverstone, R. (2007) *Media and morality. on the rise of the mediapolis*. Polity Press.

Spivak, G.C. 2010. Can the subaltern speak? [Elektronisk resurs] reflections on the history of an idea. Columbia University Press.

Nnaemeka, O. (Ed.). 2005. *Female circumcision and the politics of knowledge: African women in imperialist discourses*. Greenwood Publishing Group.

6.2 Digitala medier

Amnesty International. 2022. Dödliga nedslag på protesterna mot Masha Aminis död i Iran. <https://www.amnesty.se/aktuellt/dodliga-nedslag-pa-protesterna-mot-mahsa-amininis-dod-i-iran/>. (Hämtad: 2022-12-05).

Amnesty International. 2021. *Ethiopia: "I don't know if they realized I was a person": Rape and sexual violence in the conflict in Tigray, Ethiopia*. <https://www.amnesty.org/en/documents/afr25/4569/2021/en/>. (Hämtad: 2022-12-05).

Europaparlamentet. 2022. Iran: EU måste införa sanktioner mot de ansvariga för Mahsa Aminis död. <https://www.europarl.europa.eu/news/sv/press-room/20220930IPR41936/iran-eu-maste-infor-a-sanktioner-mot-de-ansvariga-for-mahsa-aminis-dod> (Hämtad: 2022-12-29).

Globalis. 2021. Iran. <https://www.globalis.se/Laender/iran>. (Hämtad: 2022-12-05).

Gärdqvist, Anna. Odaterad. Allt fler med utländsk bakgrund studerar på högskolan – men skillnaden mellan olika invandrargrupper är stor. Statistiska Centralbyrån. <https://www.scb.se/contentassets/b1ae4493ffd1404987a4d32cbf213ae5/allt-fler-med-utlandsk-bakgrund-studerar-pa-hogskolan---men-skillnaden-mellan-olika-invandrargrupper-ar-stor.pdf> (Hämtad: 2023-01-01).

IHR. Odaterad. Executions. <https://iranhr.net/en/articles/#/20/25/1>. (Hämtad: 2022-12-26).

Landguiden. Odaterad. Konflikten mellan Etiopien–Eritrea och kriget i Tigray. <https://www.ui.se/landguiden/konflikter/etiopien---eritrea/>. (Hämtad: 2022-12-05).

Migrationsverket. 2022. Historik. <https://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Pressrum/Vanliga-fragor-fran-journalister/Historik.html> (Hämtad: 2022-12-28).

NE. Massmedier. [u.å]. <https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lang/massmedier> (Hämtad: 2023-01-02)

Ocast. Odaterad. Målgrupp SvD Digitalt. <https://ocast.com/se/svd/audiences/svd-digitalt>. (Hämtad: 2023-01-01).

Regeringen. Odaterad. Iran. <https://www.regeringen.se/sveriges-regering/utrikesdepartementet/sveriges-diplomatiska-forbindelser/mellanostern-och-nordafrika/iran/>. (Hämtad: 2023-01-01).

SCB. 2022. Befolkning efter födelse- och ursprungsland, 31 december 2021, totalt. <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/befolkning/befolkningens-sammansattning/befolkningsstatistik/pong/tabell-och-diagram/utrikes-fodda--medborgarskap-och-utlandskvensk-bakgrund/befolkning-efter-fodelse-och-ursprungsland-31-december-2021-totalt/>. (Hämtad: 2023-01-01).

Syed, Armani. 2022. Iran Has a Long History of Political Activism and Protest. Here's What To Know. *Time*. 22 november. <https://time.com/6234429/iran-protests-revolution-history/>. (Hämtad: 2022-12-05).

Thana, Sophie. 2022. Väst reagerar på Irans våld mot demonstranter. Svenska dagbladet. 27 september. <https://www.svd.se/a/q1R0az/vast-reagerar-pa-irans-vald-mot-demonstranter>. (Hämtad: 2023-01-01).

Gosh, Bobby. 2022. The World's Deadliest War Isn't in Ukraine, But in Ethiopia. The Washington Post. 23 mars. https://www.washingtonpost.com/business/the-worlds-deadliest-war-isnt-in-ukraine-but-in-ethiopia/2022/03/22/eaf4b83c-a9b6-11ec-8a8e-9c6e9fc7a0de_story.html. (Hämtad: 2022-12-05).

Zandi, Jiyan. 2022. Why It's Vital to Center Kurdish Voices in the 'Woman, Life, Freedom' Movement. *Time*. 23 november. <https://time.com/6236067/mahsa-amini-jina-iran-kurdish-identity/> (Hämtad: 2023-01-01).

7. Bilagor

Bilaga 1

Esbjörnsson, Erik. 2020. Väpnade konflikter har brutit ut i Etiopien. *Dagens nyheter*. 4 november. <https://www.dn.se/varlden/vapnad-konflikt-har-brutit-ut-i-etiopien/> (Hämtad: 2022-12-09)

Bilaga 2

Esbjörnsson, Erik. 2020. FN: Alarmerande nivåer av etniskt våld i Etiopien. *Dagens nyheter*. 12 november. <https://www.dn.se/varlden/fn-alarmerande-nivaer-av-etniskt-vald-i-etiopien/> (Hämtad: 2022-12-09)

Bilag 3

[u.f.] 2020. Etiopiens militär siktar mot Tigrays regionhuvudstad Mekele. *Dagens nyheter*. 22 november. <https://www.dn.se/varlden/etiopiens-militar-siktar-mot-regionhuvudstad/> (Hämtad: 9/12 2022)

Bilaga 4

Norman, Filip. Hansson, Anna. 2020. Makteliten byts ut under etiopisk konflikt. *Svenska dagbladet*. 8 november. <https://www.svd.se/a/oAAgM7/forsvarschef-sparkad-i-oroligt-etiopien> (Hämtad: 9/12 2022).

Bilaga 5

Esbjörnsson, Erik. 2020. Skarp EU-kritik mot Etiopiens regering. *Dagens nyheter*. 4 december. <https://www.dn.se/varlden/skarp-eu-kritik-mot-etioopiens-regering/> (Hämtad: 2022-12-09).

Bilaga 6

Bengtsson, Tomas. 2020. Färre svenskar saknas i Tigray. *Svenska dagbladet*. 30 november. <https://www.svd.se/a/BlMoEG/farre-svenskar-saknas-i-tigray> (Hämtad: 2022-12-09).

Bilaga 7

[u.f.]. 2020. Kraftiga strider i Etiopien. *Svenska dagbladet*. 4 november. <https://www.svd.se/a/gWW1O1/intern-etiopiskt-strid-trappas-upp> (Hämtad: 2022-12-09).

Bilaga 8

Norman, Filip. Samuelsson, Henrik. 2020. FN befarar att krigsbrott begås i Tigray. *Svenska dagbladet*. 13 november. <https://www.svd.se/a/7K5n8w/fn-tigray-striderna-gor-katastrofal-skada> (Hämtad: 2022-12-09).

Bilaga 9

Westerberg, Alfons. 2022. Stora protester mot slöjtvång i Iran efter kvinnans död. *Dagens nyheter*. 18 september. <https://www.dn.se/varlden/stora-protester-mot-slojtvang-i-iran-efter-kvinnas-dod/>. (Hämtad: 2022-12-09).

Bilaga 10

Lernstad, Oscar. 2022. Tusentals demonstrerade i Stockholm: "Unik revolution som utgår från kvinnor". *Dagens nyheter*. 30 september. <https://www.dn.se/sverige/tusentals-demonstrerade-i-stockholm-unik-revolution-som-utgar-fran-kvinnorna/>. (Hämtad: 2022-12-09).

Bilaga 11

Bouvin, Emma. 2022. Iransk människorättsadvokat tror regimen kan falla. *Dagens nyheter*. 30 september. <https://www.dn.se/varlden/iransk-manniskorattsadvokat-tror-regimen-kan-falla/>. (Hämtad: 2022-12-09).

Bilaga 12

[u.f]. 2022. Ayatollan bryter tystnaden - anklagar USA. *Dagens nyheter*. 3 oktober. <https://www.dn.se/varlden/iranska-sakerhetsstyrkor-uppges-ha-omringat-universitet/>. (Hämtad: 2022-12-09).

Bilaga 13

Hultman, Alexander. 2022. Ung iranska död - bar slöja på fel sätt. *Svenska dagbladet*. 16 september. <https://www.svd.se/a/veA9bj/mahsa-amini-greps-av-irans-moralpolis-hittades-dod>. (Hämtad: 2022-12-11).

Bilaga 14

Tanha, Sophie. 2022. Hårdare hijabkrav i fokus efter 22-åringars död. *Svenska dagbladet*. 20 september. <https://www.svd.se/a/nQwLQJ/hardare-hijabkrav-i-fokus-efter-22-arings-dod>. (Hämtad: 2022-12-11).

Bilaga 15

Tanha, Sophie. 2022. De vill folk i Iran att tro att ingen hör dem. *Svenska dagbladet*. 23 september. <https://www.svd.se/a/4ozAvE/de-vill-fa-folk-i-iran-att-tro-att-ingen-hor-dem>. (Hämtad: 2022-12-11).

Bilaga 16

Törnquist, Hanna. 2022. Unga flickor grips i Iran: "Snittåldern är 15 år". *Svenska dagbladet*. 6 oktober. <https://www.svd.se/a/76d1qB/unga-flickor-grips-i-iran-snittaldern-ar-15-ar>. (Hämtad: 2022-12-11).

